

Het Goois Vogelnet is de snelle e-mailservice van de Vogelwerkgroep Het Gooi en omstreken. Via deze (gratis) e-mails word je op de hoogte gehouden van bijzondere waarnemingen in het werkgebied. Omdat die waarnemingen ook interessant zijn voor *digibeten* hierbij een overzicht van discussies en bijzonderheden die in de afgelopen maanden Het Goois Vogelnet bezighielden.

Pieter Schut

Steeds meer bijzonderheden bekend via Het Goois Vogelnet

Ooit was er het idee om elkaar via een telefonische estafette te alarmeren op momenten dat bijzondere vogels gesignaleerd werden in het Gooi. Het kwam er nooit van. Via e-mail lukt het wel. Nu al twee jaar zijn we bezig met het Goois Vogelnet en inmiddels hebben meer dan zeventig vogelaars deze simpele maar doeltreffende methode ontdekt om de laatste nieuwtjes uit te wisselen.

Het aardige is dat er naast meldingen van bijzonderheden, ook steeds meer discussie ontstaat. Bijvoorbeeld over tendensen. Waar is de bonte kraai gebleven in onze regio? De tortelduif? De wiewelaar? Via het Goois Vogelnet lukte het dit jaar door het doorgeven van de vroegste waarnemingen ook weer eens om een fenologie te maken van de zomergasten in ons werkgebied (Zie elders in deze Korhaan).

Baardgrasmus, buidelmee, roze spreeuw en nachtegaal kwamen voorbij. Daarnaast wisselen Gooise Vogelnetters internetadressen van vogelsites en nieuwtjes over vogel-computerprogramma's uit.

Leden en niet-leden kunnen zich aansluiten bij het Goois Vogelnet. Van waarnemingen die niet-leden aandragen worden waarnemingskaartjes ge-

maakt voor ons vogelwerkgroeparchief en door oproepjes en aankondigingen van excursies wordt er ook geprobeerd om van niet-leden, leden te maken. De enige voorwaarde aan alle aangesloten vogelaars is, dat ze actief meedoen, door hun waarnemingen bij het centrale adres pieter.schut@wxs.nl aan te melden. Via dit adres kunnen ook nieuwe geïnteresseerden zich aanmelden. Een samenvatting nu van de bijzon-

derheden van de afgelopen maanden.

Grote zilverreiger

Enige jaren geleden werd er met zekerheid een broedgeval van de grote zilverreiger in het Naardermeer vastgesteld. Rombout de Wijs heeft vermoedens dat er nieuwe pogingen worden gedaan. Op 31 maart meldde hij een mogelijk broedgeval in wording in de reigerkolonie nabij de Visserij van het Naardermeer. Rob Kloosterman en Ida van An del zagen op 29 maart een grote zilverreiger langs de spoorlijn door het Naardermeer.

Op 7 april ging Rombout twijfelen aan de serieuze bedoelingen van de zilverreigers, nadat hij nader onderzoek had ingesteld: "Ik ben er nog speciaal een boom voor ingeklimmen, maar zonder succes. Van daaruit kon ik wel de vorige broedgevallen bekijken (op enige afstand natuurlijk), maar nu was er zelfs geen enkel reigernest meer van die plek te zien. De bomen zijn misschien te hoog geworden, of de kolonie is wat verplaatst."

Diverse vogelaars zagen gedurende lange tijd dit voorjaar een grote zilverreiger in de Eempolders. De vogel bevond zich afwisselend in de Maat-

polder en de Noordpolder te Veld. Het is zo goed als zeker dat dit exemplaar hier heeft overwinterd.

Piet Spoorenberg heeft wel een verklaring voor de aanwezigheid van steeds meer bijzondere vogels in de Eempolders: "Grote zilverreiger en andere waarnemingen in Noordpolder te Veld, Noordpolder te Veen en de Maatpolder zijn de resultaten van een aangepast peilbeheer, dat nu goed zichtbaar wordt. Er is veel ondiep water en dras-plasgrasland. Dit trekt grote groepen vogels aan, zoals ganzen en steltlopers". Bijzonder was ook de waarneming van een kleine zilverreiger op 25 mei en enkele dagen daarna gezien in de Hilversumse Bovenmeent.

Roodhalsgans

Diverse vogelaars zagen tussen 10 en 15 mei een roodhalsgans rond het Naardermeer zwerven. Hierbij het verhaal van Ricardo van Dijk: "In de Nieuwe Keverdijkse Polder, waar het Laarzenpad doorheen loopt, zat tussen een groep van negen knobbelzwanen een roodhalsgans. Dit dier was niet geringd en zeer mooi van verenkleed. Voor deze soort een zeer late waarneming. Je kunt er over twijfelen of dit wel een wilde vogel is. Het dier was niet erg schuw, maar zocht wel een andere groep grote vogels op om tussen te foerageren. Normaal kun je ze tussen grote groepen

ganzen aantreffen, maar die groepen zijn er nu niet meer, en dan blijft een groep knobbelzwanen als alternatief over. Op zaterdag 15 mei was de roodhalsgans nog steeds aanwezig op dezelfde plaats. Langs de Keverdijkse Polderweg (bij de dierenarts) zong een spotvogel".

Eerder dit voorjaar had Anco Driessen ook een roodhalsgans: "Op vrijdag 5 maart 1999 om ongeveer 12.00 uur heb ik tussen een groep van enkele duizenden kolganzen, een roodhalsgans en een Indische gans ontdekt. Ook liepen er enkele door Dick Jonkers geringde kolganzen tussen. De groep ganzen liep te grazen in de Eempolder, rechts van het doodlopende deel van de Cors Rijkseweg. Dit is het deel tussen de zomerdijk en de Eem. Waarschijnlijk is dit bij de meeste vogelaars wel bekend. Kort daarvoor zag ik in hetzelfde gebied bij een van de waaien/wielen langs de zomerdijk in de richting van het gemaaltje van de Gooiergracht een ijsvogel. Wel niet zo'n heel bijzondere vogel, maar wel leuk vind ik. In deze tijd van het jaar is het beslist aan te bevelen eens een bezoek te brengen aan dit gebied. Vooral het baltsgedrag van de daar aanwezige vogels is een leuk schouwspel", aldus Anco Driessen.

Steltkluit

Een mooie en bijzondere ervaring deed Marijn Prins: "Ik heb namelijk op 7 mei 1999 twee steltkluten (mannetje en vrouwtje) prachtig gezien in de Hilversumse Bovenmeent. Vanachter dat roestige, modderne kijk-

scherm heb ik ze van 13:50 tot 15:00 uur gezien. Eerst zaten ze helemaal aan de andere kant van de plas, maar ze kwamen al gauw steeds dichterbij, vooral foeragerend aan de linkerkant van de plas (vanachter het scherm vandaan gezien) en af en toe een stukje vliegend. Schitterend! Om 13:55 uur paarden ze! (Houdt dit automatisch een poging tot broeden in?) Het mannetje had een glanzend zwarte rug en vleugels, het vrouwtje had een dofbruine rug. Beide hadden een vage tekening op kop en hals. Ze maakten geen geluid. Overigens maakte een medewerker van Natuurmonumenten me er een uur eerder al op attent dat iemand er de avond ervoor al één gezien had". Tot zover Marijn Prins op 7 mei. De steltkluten werden hierna niet meer gezien in de Bovenmeent, dus van broeden is het niet gekomen. Ook niet door de lepelaars, die ook regelmatig hier in kleine groepjes foerageren.

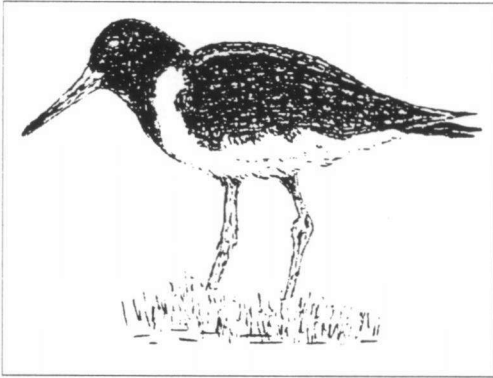
Ooievaar

Tot broeden in ons werkgebied kwam wel voor het eerst sinds decennia de ooievaar. Zie voor de details hierover elders in deze Korhaan het verhaal van Dick Jonkers. Via het Goois Vogelnet kwam Dick in contact met Peter de Winter. Peter schreef op 30 januari het volgende: "Ik woon in Nederhorst den Berg om precies te zijn in Overmeer aan de Vecht. Sinds een aantal weken huist er op de daken van onze schuren en huizen een "ooievaarsechtpaar". De vogels zijn geringd en trekken veel bekijks van voorbijgangers. Ze worden door een buurman gevoerd met stukjes vlees en verschijnen iedere ochtend rond een uur of tien en vertrekken rond een uur of vijf. Alleen

Roodhalsgans

Tekening: Roy Slaterus

Scholekster

bij harde wind of mist verschijnen ze niet.

Mijn vraag is: Bestaat er een mogelijkheid om een nest voor de beesten op te richten? Aan de overkant van de Vecht wordt door de beide vogels in de weilanden gefoerageerd en daar is ook genoeg ruimte voor het neerzetten van een paal met b.v. een wiel. Aan de overkant woont ook de heer Bruna, (juist ja, de voormalige directeur/eigenaar van de uitgeverij). Hij heeft een aantal jaren geleden een stuk grond ter beschikking gesteld voor een ecologische club. Vandaar dat o.a. de scholekster hier weer terug is. Het zou misschien succes hebben als de vogelwerkgroep contact met hem opnam om na te gaan of hij bereid zou zijn, zo'n paal op zijn terrein te willen plaatsen."

De nestpaal kwam er dus en deze actie had succes. Ook een vraag om een paal bij een boederij bij Driemond te plaatsen is serieus onderzocht. Half juni werd er ook langs de Karnemelksloot bij het Naardermeer een ooievaar gezien op het daar geplaatste nest. Welk resultaat dit heeft opgeleverd was tijdens het schrijven van deze bijdrage nog niet te zeggen.

Meeuwen

Tenslotte enkele bijdragen van Ruud van Beusekom, die zichzelf omschrijft als *larofiel*,

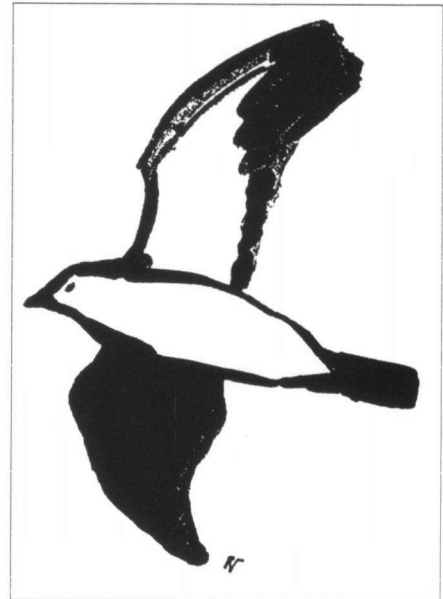
meeuwengek. Ruud meldde o.a. de waarneming van een stormmeeuw in geheel juveniel kleed op 12 januari 1999 aan de Gooise Zomerkade in Huizen. Dit is zeer zeldzaam. Hoewel veel eerste-winter stormmeeuwen nog wel enkele juveniele mantelveren hebben in deze tijd, is een geheel ongeruide mantel en scapulars zeer

ongewoon. Ook de veren van kop, hals en buik waren nog juveniel! Dat terwijl er ook al stormmeeuwen zijn van dezelfde leeftijd die een zeer gesleten eerste-winterkleed hebben en al na de eerste zomer ruien.

Ook enkele andere leuke wetenswaardigheden van Ruud willen we u niet onthouden:

"Leuke staaltjes van kleptoparasitisme zijn te zien op het Gooimeer. Daar foerageren grote groepen meerkoeten op driehoeks-mosselen. Zilvermeeuwen en stormmeeuwen proberen steeds het voedsel te stelen van de meerkoeten, en dat lukt ze vrij aardig. Uit mijn waarnemingen blijkt, dat zilvermeeuwen hier méér succes mee hebben, naarmate ze ouder worden. Ook hebben ze meer succes bij windstil weer dan bij harde wind. Kokmeeuwen zwemmen steeds rond bij groepjes brilduikers die op het Gooimeer foerageren. Als deze boven water komen, wervelen ze voor mij onbekende voedseldeeltjes op, die de kokmeeuwen oppikken. Ze kleptoparasiteren niet op de brilduikers.

Meer Meeuwenpraat: niet iedere geelpotige zilvermeeuw is een geelpootmeeuw! Op 30 januari zag ik twee geelpotige adulte zilvermeeuwen. Een grote, adulte *argentatus*, met opvallende kopstreping, een platte kop, een lichtgele snavel, een vrij donkere mantel (ongeveer even donker als stormmeeuw), en zeer veel wit op de toppen van de handpennen behoort waarschijnlijk tot de populatie die aan de noordkust van Noorwegen broedt. Een andere had een spierwitte kop, geen dwarsband op P5, en grote witte top op P10, een mooie blauwgrijze mantel en een feloranje oogring. Deze vogel zou heel goed uit het Baltische gebied kunnen komen, waar dit type veel voorkomt in de populatie aldaar", aldus Ruud van Beusekom, één van de vele trouwe leveranciers van nieuws aan het Goois Vogelnet.

Zilvermeeuw Tekening: R.Velikamp

Wie het nieuws van Het Goois Vogelnet ook wil ontvangen, kan zich aanmelden door een e-mail te sturen naar pieter.schut@wxs.nl. Het nieuws van het Goois Vogelnet bekijken kan ook via internet, via de site van de vogelwerkgroep (in constructie). Zie voor adres achterin deze Korhaan.